

Posudek na diplomovou práci Kláry Holé „Problém přirozeného světa ve fenomenologické reflexi“

Téma bylo zvoleno, jak sama autorka předesílá v předmluvě, s ohledem na dlouhodobý filosofický, resp. fenomenologický zájem diplomantky. V práci se spojil odborný zájem s ambicemi pedagogickými a výsledkem je zdařilá práce, která velmi působivým, přesvědčivým, přehledným a i didakticky promyšleným způsobem zpracovává nelehké téma. Práce je uceleným pokusem uchopit jádro fenomenologické filosofie na tématu „přirozeného světa“, jeho dimenzí a jeho opor. Samotné analýze předchází základní charakteristika fenomenologie, vztah jejich představitelů k vědě, vědeckým metodám poznání a specifický obsah pojmové výbavy fenomenologické filosofie.

Autorka svým výkladem sleduje dvojí linii: geneticko – historickou a dále systematickou. V první části se vyrovnává s klíčovými pojmy fenomenologie (např. primární zkušenost) se zvláštním zřetelem k pojmu přirozený svět a to od Brentana přes Avenaria, zvláštní pozornost věnuje konceptům světa u vrcholných představitelů Husserla, Heideggera a Patočky a odhaluje kontexty, v nichž v jejich myšlení problém světa vyvstává. U Husserla v kontextu teorie poznání a hledání nové poznávací metody, u Heideggera v kontextu fundamentální ontologie a u Patočky v onticko-ontologickém pojetí přirozeného světa. Už samotný koncept specifikace předpokladů odlišných východisek je slibný.

Vyústěním práce je analýza tzv. „pilířů“ přirozeného světa, kde autorka systematicky analyzuje význam, kontexty a proměňující validitu pojmů každodennosti, intersubjektivitu, jazyka, celku a celkovosti, domova, svobody a výchovy (vždy u tří výše jmenovaných hlavních představitelů fenomenologické filosofie).

I když je text rázu ryze filosofického, je nutno ocenit i interdisciplinární přístup autorky, která při analýze jednotlivých „pilířů“ využívá znalostí z ostatních společenskovedních disciplín (sociologie, vývojové psychologie, jazykovědy) i svého druhého studijního oboru a zdařile otevírá a propojuje rozdílné horizonty pohledů

Z tohoto interdisciplinárního hlediska považuji kapitoly o jazyce, domově a celkovosti za nejlepší.

Pro potřeby rozpravy nad textem diplomové práce navrhuji, aby diplomantka naznačila, jaké možnosti skýtá fenomenologie pro řešení problémů mezigenerační komunikace ve škole a v rodině (a to nikoli z hlediska forem, případně kanálů a způsobů komunikace, i když i ty jsou zde nějakým způsobem promyšleny, ale z hlediska obsahu komunikovaného). Tedy, co je základním předpokladem komunikace mezi generacemi?

Práce je psána kultivovaným jazykem, svědčí o hlubokém zájmu, základní ujasněnosti problému, určité citlivosti a navzdory autorčině mládí i myšlenkové zralosti. Splňuje všechny požadavky kladené na diplomovou práci.

Doporučuji ji k obhajobě.

Poznámka: Vzhledem k tomu, že práce není velkého rozsahu (85 str.), autorka nepracuje s žádným cizojazyčným textem, některé problémy jsou zde pouze naznačeny, nelze zatím práci

hodnotit jinak. Navrhuji práci doplnit a rozpracovat, především problematiku intersubjektivit
a jejího významu pro výchovu a vzdělávání pro případné budoucí rigorózní řízení.

V Praze 26. 12. 2006

doc. PhDr. Naděžda Pelcová, CSc.